

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

ALBERT I

DUITSLAND had België twaalf uur gegeven om het ultimatum te beantwoorden. Sir Edward Grey, Brits staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken, verklaarde in Londen in het Lagerhuis en Viviani, Frans premier, verklaarde te Parijs in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, dat het lot van de wereld afhing van het antwoord van België en dat het antwoord van de koning en de Belgische regering het enige juiste was.

HET ANTWOORD

IN de nacht van 2 op 3 augustus riep de Belgische koning Albert I zijn ministers en raadgevers bijeen en om zeven uur 's morgens werd het Belgisch antwoord te Berlijn overhandigd. En ziehier dit antwoord : « België zou zijn eer als natie schenden en zijn plicht ten overstaan van Europa verraden, indien het het voorstel van Duitsland zou aanvaarden. België is dan ook vast besloten iedere inbreuk op zijn rechten te verwerpen ».

4 AUGUSTUS

DE Duitse kanselier von Bethmann-Hollweg zat erg verveeld met de zaak. In de Reichstag verklaarde hij dat Duitsland een fout zou begaan tegen het algemeen recht, maar dat nood de wet breekt. Op 4 augustus verklaarde Duitsland de oorlog aan België. Koning Albert I sprak dan voor de Kamers. Hij zei : « Onze onafhankelijkheid wordt bedreigd. We zullen ons verdedigen. Een land dat zich verdedigt, vergaat niet ». De rede van de koning werd door de Belgische parlementsleden toegejuicht.

HET ENGELSE ANTWOORD

DE avond van diezelfde dag ging de Britse ambassadeur naar de Duitse kanselier en verzocht hem zijn paspoort te geven. Dat was zoveel als een oorlogsverklaring. Je moet weten dat de neutraliteit van België in 1839 gewaarborgd werd door Groot-Brittannië en Engeland wou die overeenkomst naleven. « Het Verdrag van 1839 is een stuk papier en uw beslissing is vreselijk », zei de Duitse kanselier tot de ambassadeur. En vreselijk was ze inderdaad...

LUIK

DE Duitse legerleiding wou Frankrijk verslaan door de vestingen van Verdun en die van het oosten liefst te vermijden. Daarna zou het Rusland aanpakken. Het kwam er op aan zeer snel doorheen België op te rukken. De Belgen zouden niet veel weerstand bieden, maar de Belgen verdedigden zich kranig ! In Luik hield generaal Leman dertien dagen stand en kon 12.000 Duitsers buiten gevecht stellen. Dan volgde de slag van Halen, waar veel jonge Duitse cavaleristen sneuvelden. Dank zij de weerstand van België, had Frankrijk tijd gekregen zijn mobilisatie te voltooien.

DE OPMARS

DAN volgde de Duitse opmars. Op 20 augustus waren de Duitsers in Brussel, op 23 augustus staken zij Dinant in brand en op 25 augustus Leuven. De Belgische bevolking gaf blijk van veel moed en wilskracht. Een van de best bekende figuren uit die bewogen en droevige oorlogsdagen was kardinaal Mercier, aartsbisschop van Mechelen.

WOORD VOORTGEZET